

การติดเชื้อไวรัสเอนเทอโรไวรัส 71

(Thai Version)

Nhiễm Enterovirus 71

(Vietnamese Version)

腸病毒71型感染 Enterovirus 71 Infection

衛生防護中心
Centre for Health Protection

衛生署
Department of Health

การติดเชื้อไวรัสเอนเทอโรไวรัส 71

สาเหตุที่ก่อให้เกิดโรค

เชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 (EV71) เป็นไวรัส RNA ที่มีลักษณะเป็นเส้นเดี่ยว และเป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคมือเท้าปาก (HFMD) การติดเชื้อ เชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 (EV71) มักเกิดขึ้นในพื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยเฉพาะในฤดูร้อน และช่วงเริ่มต้นของฤดูใบไม้ร่วง มีการรายงานของการระบาดในประเทศออสเตรเลีย จีนแผ่นดินใหญ่ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไต้หวัน เป็นต้น

ลักษณะ และอาการของโรค

การติดเชื้อ เชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 (EV71) มักส่งผลกระทบต่อเด็กเล็ก ผู้ป่วยมักแสดงอาการของโรค HFMD โดยมีอาการไข้ เจ็บภายในปาก และมีผื่นแดงพร้อมบาดแผล ความเจ็บป่วยมักเริ่มต้นจากการมีไข้ ไม่มีความอยากอาหาร อ่อนเพลีย และเจ็บคอ หนึ่ง หรือสองวันหลังจากนั้นจะเริ่มมีไข้ อาจมีแผลเจ็บปวดภายในปากโดยเริ่มเป็นจุดแดงเล็ก ๆ และมักจะกลายเป็นแผล มักจะปรากฏบนลิ้น เหงือก และกระพุ้งแก้ม อาจมีผื่นแดงที่ผิวหนังซึ่งไม่มีอาการคัน และอาจมีบาดแผลร่วมด้วยในบางครั้ง ผื่นแดงมักปรากฏขึ้นบนฝ่ามือ และฝ่าเท้า และอาจปรากฏขึ้นที่ก้น และ/หรืออวัยวะเพศ ผู้ที่มีโรค HFMD อาจไม่มีอาการ หรืออาจมีเพียงแต่ผื่นแดง หรือแผลในปากเท่านั้น เชื้อ เชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 (EV71) อาจทำให้เกิดโรคที่รุนแรงมากขึ้น เช่น เยื่อหุ้มสมองอักเสบจากไวรัส (ปลอดเชื้อ) โรคไขสมองอักเสบ โรคอัมพาตเหมือน คล้ายโปลิโอ ไมเอลิติส และ โรคกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ

วิธีการแพร่กระจาย

โรคแพร่กระจายได้ด้วยการสัมผัสกับสารคัดหลั่งจากจมูก หรือลำคอ น้ำลาย ของเหลวจากตุ่มน้ำ หรืออุจจาระของผู้ติดเชื้อ หรือหลังจากสัมผัสตุ่มขึ้นเป็นแผล โรคนี้ติดต่อได้มากที่สุดในช่วงที่มีระยะรุนแรง และอาจอยู่ได้นานขึ้นเนื่องจากการขับไวรัสออกมาทางอุจจาระ จึงทำให้สามารถมีอาการต่อไปได้นานหลายสัปดาห์

ระยะฟักตัว

ระยะฟักตัวมักอยู่ในช่วงระหว่างตั้งแต่ 3 - 5 วัน

การจัดการ

ปัจจุบันไม่มีการรักษาการติดเชื้อ เชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 (EV71) เฉพาะทาง การรักษาตามอาการสามารถช่วยบรรเทาไข้ และความเจ็บปวดจากบาดแผลได้ ในผู้ป่วยส่วนใหญ่ ความเจ็บป่วยจะสามารถหายไปได้เอง และไม่มีอาการไข้ ผื่นแดง และบาดแผลมักจะบรรเทาหายภายในหนึ่งสัปดาห์ พ่อ แม่ ควรให้ความสนใจกับสภาวะสุขภาพของเด็ก ๆ และเข้ารับคำแนะนำจากแพทย์หากเด็กมีเชื้อ HFMD ซึ่งจะมีอาการดังต่อไปนี้:

- มีไข้สูงตลอดเวลา
- อาเจียนบ่อยครั้ง
- ง่วงนอน หรือซึมอยู่ตลอดเวลา
- แขนขากระตุก หรือแขน ขาอ่อนแรงนับพลัน

แนะนำให้เด็กที่ติดเชื้องดจากการไปโรงเรียน หรือเข้าทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม เช่น งานสังสรรค์ ชั้นเรียนที่สนใจ และการว่ายน้ำไปจนถึง 2 สัปดาห์หลังจากอาการไข้ได้บรรเทาลง และแผลตุ่มแห้ง และมีผิวหนังปกคลุมแล้วเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค ปกป้องสมาชิกครอบครัวคนอื่น ๆ โดยเฉพาะเด็ก ๆ จากการติดเชื้อด้วยการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล และสิ่งแวดล้อมที่ดีที่เคร่งครัด (ดูคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันที่ด้านล่าง)

การป้องกัน

ในฮ่องกงไม่มีวัคซีนป้องกันการติดเชื้อ เชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 (EV71) ในขณะนี้ สุขอนามัยส่วนบุคคล และสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นวิธีหลัก ๆ ในการป้องกัน

1. รักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี
 - ล้างมือให้สะอาดเป็นประจำ โดยเฉพาะก่อน และหลังการสัมผัสปาก จมูก หรือดวงตา ก่อนรับประทานอาหาร หรือจัดการกับอาหาร หลังจากการสัมผัสบาดแผล และหลังจากการใช้ห้องน้ำ
 - ล้างมือด้วยสบู่เหลว และน้ำ แล้วถูเป็นเวลาอย่างน้อย 20 วินาที จากนั้นล้างด้วยน้ำ และเช็ดให้แห้งด้วยผ้าขนหนู หรือกระดาษเช็ดมือ น้ำยาแอลกอฮอล์ควรจะไม่แทนการล้างมือด้วยสบู่และน้ำเป็นส่วนตัว เนื่องจากแอลกอฮอล์ไม่สามารถฆ่าเชื้อไวรัสบางชนิด (เช่น: เชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 (EV71)) ที่เป็นสาเหตุของ HFMD ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ปิดปาก และจมูกของคุณด้วยกระดาษชำระเมื่อมีการจาม หรือไอ หักกระดาษที่เบี่ยงลงในถังขยะที่มีฝาปิด จากนั้นล้างมือให้สะอาดทุกครั้ง
 - ใช้ตะเกียบ และช้อนกลางในการรับประทานอาหาร ห้ามแบ่งปันอาหาร และเครื่องดื่มให้กับผู้อื่น
 - ห้ามใช้ผ้าขนหนู และสิ่งของส่วนตัวรวมกันกับผู้อื่น
 - หลีกเลี่ยงการสัมผัสอย่างใกล้ชิด (เช่น การจูบ และการกอด) กับผู้ติดเชื้อ
 - หยุดงาน หรือเข้าร่วมในห้องเรียนที่โรงเรียน รวมทั้งขอคำแนะนำจากแพทย์หากรู้สึกไม่สบาย
 - ไม่ให้ผู้ติดเชื้อจัดการกับอาหาร และดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง
2. รักษาสุขอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ดี
 - ทำความสะอาด และฆ่าเชื้อพื้นผิวที่ได้รับการสัมผัสอย่างสม่ำเสมอ เช่น เฟอร์นิเจอร์ ของเล่น และสิ่งของที่ใช้ร่วมกันด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่ใช้ภายในครัวเรือนชนิดเจือจางอัตรา 1:99 (ผสม 1 ส่วนของน้ำยาฟอกผ้าขาวที่ใช้ในครัวเรือนที่มี 5.25% โซเดียมไฮโปคลอไรท์กับน้ำ 99 ส่วน) ปล่อยให้แห้งเป็นเวลา 15 - 30 นาที แล้วจากนั้นล้างออกด้วยน้ำ จากนั้นทำให้แห้ง
 - ตรวจสอบให้แน่ใจว่าน้ำยาฟอกผ้าขาวที่ใช้ในครัวเรือนยังไม่หมดอายุ เพื่อการฆ่าเชื้อที่มีประสิทธิภาพ ควรใช้น้ำยาฟอกผ้าขาวที่เจือจางไว้ภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากเตรียม เนื่องจากน้ำยาฟอกผ้าขาวจะมีประสิทธิภาพลดลงเมื่อเวลาผ่านไป หากปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้ใช้งาน
 - เนื่องจากน้ำยาฟอกผ้าขาวที่ไม่มีการเจือจางจะปล่อยก๊าซพิษออกมาเมื่อสัมผัสกับแสงแดด จึงควรเก็บไว้ในที่ร่มและเย็น โดยเก็บให้พ้นจากมือเด็ก
 - ใช้ผ้าขนหนูซับน้ำที่ใส่แล้วทิ้งเช็ดสิ่งปนเปื้อนที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น สารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจ อาเจียน หรือของเสียที่ร่างกายขับออกมา แล้วทำการฆ่าเชื้อบนพื้นผิว และพื้นที่ใกล้เคียงด้วย 1:49 น้ำยาฆ่าเชื้อที่ใช้ภายในครัวเรือนชนิดเจือจางอัตรา (ผสม 1 ส่วนของน้ำยาฟอกผ้าขาวที่ใช้ในครัวเรือนที่มี 5.25% โซเดียมไฮโปคลอไรท์กับน้ำ 49 ส่วน) ปล่อยให้แห้งเป็นเวลา 15 - 30 นาที แล้วจากนั้นล้างออกด้วยน้ำ จากนั้นทำให้แห้ง

- หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มเมื่อมีการแพร่ระบาดของโรค HFMD เกิดขึ้นในโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา
เคลื่อนย้ายพนักงานให้น้อยที่สุด
และจัดเตรียมพนักงานกลุ่มเดิมให้เป็นผู้ดูแลเด็กกลุ่มเดิมให้นานที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

สำหรับข้อมูลสุขภาพเพิ่มเติมโปรดไปที่เว็บไซต์ www.chp.gov.hk ของศูนย์คุ้มครองสุขภาพ
ฉบับแปลมีไว้เพื่อการอ้างอิงเท่านั้น ในกรณีที่มีความแตกต่างระหว่างฉบับแปลและฉบับภาษาอังกฤษ
ให้ยึดฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลัก

Translated version is for reference only. In case of discrepancies between translated version and English version, English version shall prevail.

แก้ไขเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2024 (18 November 2024)

Nhiễm Enterovirus 71

Tác nhân gây bệnh

Enterovirus 71 (EV71) là virus RNA sợi đơn và là một trong những tác nhân gây bệnh tay, chân và miệng (HFMD). Nhiễm EV71 thường xảy ra ở các khu vực Đông Nam Á, đặc biệt là vào mùa hè và đầu thu. Các đợt bùng phát đã được báo cáo ở Úc, Trung Quốc Đại Lục, Malaysia, Singapore, Đài Loan, v.v.

Đặc điểm lâm sàng

Nhiễm EV71 thường ảnh hưởng đến trẻ nhỏ. Bệnh nhân thường có các triệu chứng của HFMD, có đặc điểm là sốt, loét miệng và phát ban với mụn nước. Bệnh thường bắt đầu bằng sốt, chán ăn, mệt mỏi và đau họng. Một hoặc hai ngày sau khi bắt đầu sốt, các vết loét đau có thể phát triển trong miệng. Chúng bắt đầu như những đốm đỏ nhỏ với mụn nước và sau đó thường trở thành vết loét. Chúng thường xuất hiện trên lưỡi, nướu và bên trong má. Cũng có thể có phát ban trên da không ngứa và đôi khi kèm theo mụn nước. Phát ban thường xuất hiện ở lòng bàn tay và lòng bàn chân và cũng có thể xuất hiện ở mông và/hoặc bộ phận sinh dục. Một người bị HFMD có thể không có triệu chứng, hoặc chỉ có thể bị phát ban hoặc loét miệng. EV71 có thể gây ra các bệnh nghiêm trọng hơn, như viêm màng não do virus (vô trùng), viêm não, tê liệt giống như bại liệt và viêm cơ tim.

Phương thức lây truyền

Bệnh chủ yếu lây lan qua tiếp xúc với dịch mũi hoặc họng của người bị nhiễm bệnh, nước bọt, dịch từ các mụn nước hoặc phân, hoặc sau khi chạm vào các vật bị nhiễm khuẩn. Bệnh lây nhiễm trong giai đoạn cấp tính và có thể lâu hơn, vì sự phát tán virus trong phân có thể tiếp tục trong vài tuần.

Thời gian ủ bệnh

Thời gian ủ bệnh thường dao động từ 3 - 5 ngày.

Quản lý

Hiện tại, không có phương pháp điều trị cụ thể nào cho nhiễm EV71. Điều trị triệu chứng có thể làm giảm sốt và đau do loét. Trong hầu hết các trường hợp, bệnh tự khỏi và các triệu chứng bao gồm sốt, phát ban và loét thường giảm dần trong một tuần. Cha mẹ nên chú ý đến sức khỏe của con mình và tìm tư vấn y tế ngay lập tức nếu con của họ bị HFMD và phát triển các triệu chứng sau:

- sốt cao kéo dài
- nôn mửa nhiều lần
- buồn ngủ hoặc uể oải kéo dài
- giật cơ hoặc yếu chi đột ngột

Cha mẹ nên cho trẻ bị nhiễm bệnh nghỉ học hoặc tránh các hoạt động nhóm như tiệc tùng, học năng khiếu và bơi lội cho tới 2 tuần sau khi hết sốt và tất cả các vết loét có mụn nước đã khô và đóng vảy để ngăn ngừa sự lây lan của bệnh. Bảo vệ các thành viên khác trong gia đình, đặc biệt là trẻ em, khỏi bị lây nhiễm thông qua vệ sinh cá nhân và môi trường nghiêm ngặt (xem lời khuyên về phòng ngừa bên dưới).

Phòng ngừa

Vắc-xin phòng ngừa nhiễm EV71 hiện không có sẵn ở Hồng Kông. Vệ sinh cá nhân và môi trường tốt là nền tảng chính để ngăn ngừa.

1. Giữ gìn vệ sinh cá nhân tốt

- Thực hiện vệ sinh tay thường xuyên, đặc biệt là trước và sau khi chạm vào miệng, mũi hoặc mắt; trước khi ăn hoặc xử lý thực phẩm; sau khi chạm vào mụn nước; và sau khi sử dụng nhà vệ sinh.
- Rửa tay bằng xà phòng dạng lỏng và nước, và chà xát trong ít nhất 20 giây; sau đó rửa sạch bằng nước và lau khô bằng khăn bông sạch hoặc khăn giấy. Nước rửa tay có cồn không nên thay thế vệ sinh tay bằng xà phòng và nước, vì cồn không tiêu diệt hiệu quả một số loại vi-rút (ví dụ: EV71) gây ra HDMD.
- Che miệng và mũi bằng khăn giấy khi ho hoặc hắt hơi. Vứt khăn giấy bẩn vào thùng rác có nắp đậy, sau đó rửa tay kỹ lưỡng.
- Sử dụng đũa và thìa phục vụ trong bữa ăn. Không chia sẻ thức ăn và đồ uống với người khác.
- Không dùng chung khăn tắm và vật dụng cá nhân với người khác.
- Tránh tiếp xúc gần (như hôn, ôm) với người bị nhiễm bệnh.
- Không đi làm hoặc đi học ở trường, và tìm kiếm tư vấn y tế nếu cảm thấy không khỏe.
- Loại trừ những người bị nhiễm bệnh khỏi việc xử lý thực phẩm và cung cấp dịch vụ chăm sóc cho trẻ em, người già và những người bị suy giảm miễn dịch.

2. Giữ gìn vệ sinh môi trường tốt

- Thường xuyên làm sạch và khử trùng các bề mặt thường xuyên chạm vào như đồ nội thất, đồ chơi và các vật dụng thường dùng bằng thuốc tẩy gia dụng pha loãng 1:99 (trộn 1 phần thuốc tẩy gia dụng 5,25% với 99 phần nước), để trong 15 - 30 phút, sau đó rửa sạch bằng nước và giữ khô.
- Đảm bảo rằng nước tẩy gia dụng sử dụng chưa hết hạn. Để khử trùng hiệu quả, nước tẩy pha loãng nên được sử dụng trong vòng 24 giờ sau khi pha chế vì hiệu quả sẽ giảm dần theo thời gian nếu không được sử dụng.
- Vì nước tẩy chưa pha loãng có thể giải phóng khí độc khi tiếp xúc với ánh sáng mặt trời, nên được bảo quản ở nơi mát mẻ, có bóng râm và ngoài tầm với của trẻ em.
- Sử dụng khăn thấm dùng một lần để lau sạch các chất gây ô nhiễm rõ ràng như dịch tiết đường hô hấp, nôn mửa hoặc bài tiết, sau đó khử trùng bề mặt và các khu vực xung quanh bằng thuốc tẩy gia dụng pha loãng 1:49 (trộn 1 phần thuốc tẩy gia dụng 5,25% với 49 phần nước), để trong 15 - 30 phút và sau đó rửa sạch bằng nước và giữ khô.
- Tránh các hoạt động nhóm khi dịch bùng phát HFMD xảy ra trong trường hoặc cơ sở giáo dục. Bên cạnh đó, giảm thiểu việc di chuyển của nhân viên và sắp xếp cùng một nhóm nhân viên để chăm sóc cùng một nhóm trẻ em càng nhiều càng tốt.

Để biết thêm thông tin về sức khỏe, vui lòng truy cập trang web của Trung Tâm Bảo Vệ Sức Khỏe. www.chp.gov.hk

Bản dịch chỉ mang tính chất tham khảo. Trong trường hợp có sự khác biệt giữa phiên bản dịch và phiên bản tiếng Anh, phiên bản tiếng Anh sẽ được ưu tiên.

Translated version is for reference only. In case of discrepancies between translated version and English version, English version shall prevail.

Sửa đổi ngày 18 Tháng 11 năm 2024 (18 November 2024)

衛生防護中心網站 www.chp.gov.hk
Centre for Health Protection Website www.chp.gov.hk

สำหรับข้อมูลสุขภาพเพิ่มเติมโปรดไปที่เว็บไซต์ www.chp.gov.hk ของศูนย์คุ้มครองสุขภาพ

Để biết thêm thông tin về sức khỏe, vui lòng truy cập trang web của Trung Tâm Bảo Vệ Sức Khỏe.
www.chp.gov.hk